

Skakandi ferðslutøl fyri Føroyar

Føroyska ferðslan dýr í mannalívum

Fimm føroyingar ov nógv doyggja á hvørjum ári av ferðsluvánlukkum, vísir ein samanbering við nýggjastu tøluni úr grannalondum okkara

At ferðsla kann vera eins vandamikil og hon kann vera hent, man ikki vera ókent her á landi.

Føroyska bílparkin er stór, og nógv av teimum, ið hava koyrikort, hava eisini bil.

Uppá seg munnu Føroyar vera eitt av teimum londum, ið hava flest bílar, samanborið við talið á íbúgvum.

Dýrasta ferðslan í Norðurlondum

Í hvussu er hava Føroyar dýrastu ferðsluna í Norðurlondum, roknað í mannalívum.

Hesi seinastu árin – frá 1984 til 1989 – hevur ferðslan í meðal kravt 9,8 mannalív um árið. Hetta tal svingar frá at vera 3,1 meira ella minni enn tey 9,8.

Av hesum doyggja árliga í meðal seks føroyingar, ið eru yngri enn 25 ár!

Hetta tal liggur annars millum umleið fimm og sjey.

Og skuldi parturin av ungum passað saman við talið á íbúgvum undir 25 ár, skuldu hesi bert verið 42 prosent av teimum, ferðslan kravdi lívið av.

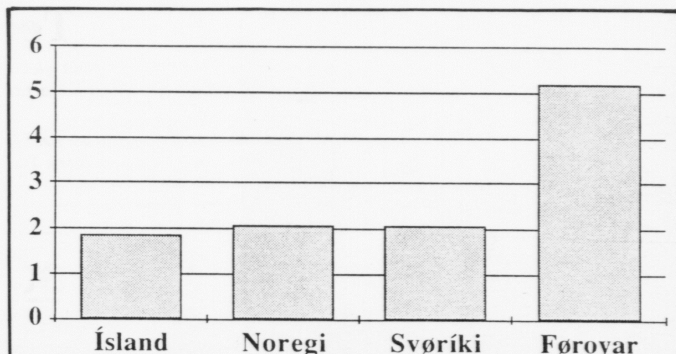
Sonurin yvirkoyrdur

Tað er Frits Thorbek í Havn, ið hevur gjørt nakrar samanberingar millum føroysku ferðslutøluni, og so tøluni úr grannalondum okkara Íslandi, Noregi og Svøríki.

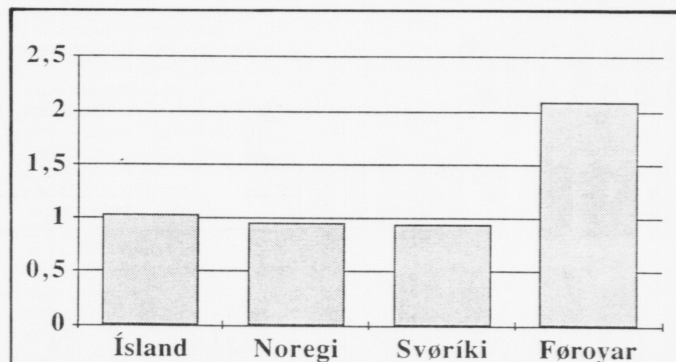
»Tað, sum fekk meg at hugsa álvarsliga um hetta, var ein hending fyri hálvum øðrum ári síðani,« greiðir hann frá. »Sonur mín varð á súkklu yvirkoyrdur av einum lastbili, og fekk hann skaða í hondina og høvdið.«

Frits sigur, at hóast talan ikki var um so álvarsligar snuddir, so skakaði henda hending alla familjuna, og í langa tíð ávirkaði hetta tey í stóran mun.

»Sonurin er ikki fyrr enn nú fyri einari viku síðani komin so frægt fyri seg, at

Hendan talvan vísir okkum, hvussu nógv fleiri føroyingar enn fólk í grannalondum okkara lata liv í ferðsluni í mun til íbúgvatalið. Útrokningin er gjørd fyri hvørjar 10.000 íbúgv, sambært meðaltølum í tíðarskeiðinum 1984-89. Her eru vit tvífalt so illa fyri sum grannar okkara

Hendan talvan vísir okkum, hvussu nógv fleiri føroyingar enn fólk í grannalondum okkara lata liv í ferðsluni í mun til talið á bilum. Útrokningin er gjørd fyri hvørjar 10.000 bílar, sambært meðaltølum í tíðarskeiðinum 1984-89. Eftir hesum tølum kravur føroyska ferðslan í meðal hálvaaðru ferð so nógv mannalív, sum ferðslan í grannalondum

hann torir at koyra við súkklu aftur,« sigur Frits.

Samanborið tøluni

Nú nakað av tíð er fráliðin, hevur Frits Thorbek set seg niður fyri at samanbera tøluni í norðurlendsku ferðsluni.

At hetta eru tøl, ið skaka, ivast valla nakar í. At hesi tøl eisini eru flestu føroyingum sera viðkomandi, er heldur einki at ivast í.

Hvørja ferð eitt álvarsligt ferðslóhapp hendir, fær alt landið bæði væl og virðiliga at vita um hetta í

fjølmiðlunum í orðum og myndum.

Og aftrat hesum eru tey flestu skyld við onkran, ið hevur verið við í slíkum vanlukkum.

Triggjar ferðir so nógv mannalív fara

»Eg havi valt at samanbera við Íslendingar, norðmenn og sviar, tí veganetið har minnir nógv um okkara, við brøttum brekkum og mangan hálum vegum,« sigur Frits Thorbek. »Og hesi tøluni tala so sanniliga eisini sína talu.«

Verða tøluni úr Føroyum samanborin við tøluni úr hinum londum eftir íbúgvatalinum, doyggja tvær ferðir so nógvir fólk í ferðsluni í Føroyum sum í hinum londum.

Verður hetta so roknað um við tali á bilum, er stóðan uppafstúr nógv ferðir verri í Føroyum, tí tá vísir tað seg, at føroyska ferðslan kravur hálvaaðru ferð so nógv mannalív sum ferðslan í hinum trimum londum.

Nærri roknað doyggja triggjar ferðir so nógvir

Lutakast um ferðsluofrini

Ein av hvørjum 450 føroyingum fær hvørt ár skaða í ferðsluni

Árin 1984-89 hendu í meðal um árið 109 ferðsluvánlukkur, sum høvdu persónsskaða við sær.

Hetta tal svingar eitt sindur – úr 93 og upp í 121 vanlukkur.

Sama tíðarskeið vóru í meðal 9 deyðsvánlukkur í ferðsluni – eitt tal, sum svingar við 3,7 hvønn vegin.

Alt ov høg tøl, ið á hesi síðuni eisini verða sett í samband við tøl úr trimum øðrum Norðurlondum.

Frits Thorbek, ið hevur gjørt ymsar áhuga-verðar samanberingar og útrokningar út frá taltilfari úr Ársbók fyri Føroyar 1990 og La Prévention Routière Internationale 1988-89 og

1989-90, hevur eisini sett hesi tøl í størri perspektiv:

Eitt deyðslutakast

»Um hesi tøl verða samanborin við fólkatálið í Føroyum, svarar tað til, at ein av hvørjum 450 føroyingum árliga fær skaða av ferðsluvánlukkum,« sigur hann. »So hetta er sum eitt lutakast, har bert ein tilvildarlíga hvørja ferð verður tikin úr fjøldini.«

Frits Thorbek vísir eisini á, at somu tøl siga okkum, at ein av hvørjum 5.000 føroyingum letur liv í ferðsluni á sama hátt.

hj.

føroyingar sum t.d. Íslendingar um árið í ferðsluvánlukkum.

Átti at verið helvtin

»Dugdu vit hinvegin eins væl at koyra og ansa okkum í ferðsluni her, sum í grannalondum, skuldu nógv færri mannalív farið á hvørjum árið,« sigur Frits.

Hann hevur nevniliga eisini roknað tøluni um, so tey vísa, at føroyingar ikki áttu at mist fleiri enn millum 4,4 og 4,8 mannalív árliga – roknað eftir fólkatalinum.

Og roknað eftir, hvussu nógvir bílar eru í Føroy-

um, áttu ikki meira enn millum 3,5 og 3,9 føroyingar at doyð í ferðsluni árliga.

»Eg veit væl, at talan bert er um tøl, men kortini máttu hesi talandi tøl fíngið okkum at hugsa eitt sindur meira um, hvat tað veruliga er, sum hendir á hvørjum einasta ári,« sigur Frits Thorbek. »Út frá hesum áttu vit at havt stórra virðing fyri lívinum, og givið tí ein møguleika við at hugsa okkum eitt sindur meira um og vera meira ansin, tá vit seta okkum aftanfyrir róðrið í bilinum.«

hj.